

ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ
«Επιτομή Γενικού Διοικητικού Δικαίου»
του Απ. Γέροντα, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2014

Κεφάλαιο πρώτο: II. Η διοίκηση, III. Το διοικητικό δίκαιο (σελ. 16 – 25)

Σκοπός του κεφαλαίου

Σκοπός των ως άνω ενοτήτων περί διοίκησης και διοικητικού δικαίου του πρώτου κεφαλαίου είναι η διάκριση των μορφών της δημόσιας διοίκησης, ο προσδιορισμός της έννοιας του δημοσίου τομέα κατά το άρθρο 14 παρ. 1 στοιχ. α΄ του ν. 4270/2014, η ανάδειξη της ανεπάρκειας του διοικητικού συστήματος και ως αντιστάθμισμα αυτής η ανάγκη διαμόρφωσης μιας νέας διοικητικής κουλτούρας, αλλά και ο επιτελικός και ρυθμιστικός ρόλος του κράτους. Επίσης, διερευνώνται η συστηματική και οι ρίζες του διοικητικού δικαίου αρχικά στα πορίσματα της νομολογίας και στη συνέχεια τόσο στις νομοθετικές παρεμβάσεις όσο και στην επίδραση που ασκεί σε αυτό το ευρωπαϊκό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου και του δικαίου της ΕΣΔΑ.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση της μελέτης των συγκεκριμένων ενοτήτων του πρώτου κεφαλαίου του βιβλίου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα μπορούν να διακρίνουν την οργανική και τη λειτουργική έννοια της διοίκησης, τη δημόσια διοίκηση εν ευρεία εννοία και αυτήν εν στενή εννοία, να γνωρίζουν σε τι συνίσταται ο δημόσιος τομέας, η Γενική Κυβέρνηση, η Κεντρική Κυβέρνηση και η Κεντρική Διοίκηση, αλλά και να κατανοούν τις παθογένειες της δημόσιας διοίκησης και την ανάγκη θεσμικής μεταρρύθμισης αυτής. Επίσης, θα έχουν κατανοήσει τις απαρχές και τη λειτουργία του διοικητικού δικαίου στον εθνικό και ευρωπαϊκό χώρο.

Λέξεις – κλειδιά

Δημόσια διοίκηση, δημόσιος τομέας, διοικητική κουλτούρα, διοικητικό δίκαιο

Κεφάλαιο δεύτερο: I. Οι πηγές του διοικητικού δικαίου, II. Οι αρχές που διέπουν τη δράση της δημόσιας διοίκησης (σελ. 40 – 109)

Σκοπός του κεφαλαίου

Σκοπός του κεφαλαίου είναι η συστηματική και ενδελεχής διερεύνηση των πηγών του διοικητικού δικαίου και η αναλυτική παρουσίαση των αρχών που διέπουν τη δράση της δημόσιας διοίκησης.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση της μελέτης του κεφαλαίου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν κατανοήσει επαρκώς τη συμβολή και την έκταση επιρροής του Συντάγματος, των κανόνων του ευρωπαϊκού δικαίου, των νομοθετικών ρυθμίσεων, των αρχών καλής νομοθέτησης, των νόμων με αυξημένη τυπική ισχύ, των κανονιστικών πράξεων της διοίκησης, των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, των εγκυκλίων και της νομολογίας στη διαμόρφωση του διοικητικού δικαίου. Επίσης, θα έχουν εμπεδώσει το περιεχόμενο των σημαντικότερων αρχών που διέπουν τη δράση της δημόσιας διοίκησης, όπως η αρχή της νομιμότητας, της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, της χρηστής διοίκησης, της καλής πίστης, της διαφάνειας, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη, της αναλογικότητας, της οικονομικότητας, της αμεροληψίας, της ισότητας και της αξιοκρατίας.

Λέξεις – κλειδιά

Πηγές (Σύνταγμα, νόμοι, ευρωπαϊκό δίκαιο, κανονιστικές πράξεις, πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, νομολογία), αρχές (νομιμότητα, δημόσιο συμφέρον, χρηστή διοίκηση, καλή πίστη, διαφάνεια, δικαιολογημένη εμπιστοσύνη, αναλογικότητα, οικονομικότητα, αμεροληψία, ισότητα, αξιοκρατία)

Κεφάλαιο τρίτο: I. Η ατομική διοικητική πράξη, III. Οι διακρίσεις των διοικητικών πράξεων, IV. Ο τύπος της διοικητικής πράξης, V. Η αιτιολογία της διοικητικής πράξης, VI. Πρόσθετοι ή παρεπόμενοι ορισμοί, VII. Η διοικητική διαδικασία, VIII. Η ισχύς των διοικητικών πράξεων, IX. Η ανάκληση των διοικητικών πράξεων, X. Νομικά ελαττώματα των διοικητικών πράξεων (σελ. 110 – 124 & 137 – 181)

Σκοπός του κεφαλαίου

Σκοπός του τρίτου κεφαλαίου είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να κατανοήσουν μια πολύ σημαντική θεματική ενότητα του διοικητικού δικαίου, αυτήν της διοικητικής πράξης. Ειδικότερα, η διοικητική πράξη θα εξεταστεί αναλυτικά ως προς τις διακρίσεις της, με ιδιαίτερη έμφαση στην ατομική διοικητική πράξη, τον τύπο της, την αιτιολογία, τους πρόσθετους ή παρεπόμενους ορισμούς που μπορεί να φέρει, την έναρξη και κατάργησή της, τη διάρκεια, την ανάκληση και τα νομικά ελαττώματα.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση της μελέτης του κεφαλαίου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα αναγνωρίζουν όλες τις κατηγορίες διοικητικών πράξεων και ιδίως θα ξεχωρίζουν την ατομική από την κανονιστική πράξη, θα γνωρίζουν πώς δημοσιεύονται και κοινοποιούνται οι διοικητικές πράξεις, τη σημασία της αιτιολογίας αυτών, πόσο διαρκούν, τότε αρχίζουν να έχουν ισχύ και τότε καταργούνται, πώς και υπό ποιες προϋποθέσεις ανακαλούνται και ποιες συνέπειες επέρχονται εξ αυτής της ανακλήσεως, τότε είναι ανυπόστατες, άκυρες ή ακυρώσιμες. Επίσης, ως προς τη διοικητική διαδικασία θα κατανοήσουν τον σκοπό αυτής, το δικαίωμα πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα, το δικαίωμα άσκησης προηγούμενης ακρόασης, αλλά και τις διοικητικές προθεσμίες.

Λέξεις – κλειδιά

Ατομική διοικητική πράξη, Κανονιστική διοικητική πράξη, δημοσίευση-κοινοποίηση, αιτιολογία, προθεσμίες, αιρέσεις, γνωμοδότηση, πρόσβαση στα διοικητικά έγγραφα, δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης, έναρξη ισχύος, κατάργηση, ανάκληση, νομικά ελαττώματα

Κεφάλαιο τέταρτο: Ι. Η συμβατική δράση της δημόσιας διοίκησης (σελ. 182 – 202)

Σκοπός του κεφαλαίου

Σκοπός της εν λόγω ενότητας του τέταρτου κεφαλαίου είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να κατανοήσουν πώς η νομική δράση της δημόσιας διοίκησης εκδηλώνεται μέσω των διμερών συμβάσεων. Η συμβατική δραστηριότητα της διοίκησης εκφράζεται με τη σύναψη συμβάσεων με το Δημόσιο ή με ιδιώτες. Στην περίπτωση που το ένα τουλάχιστον από τα συμβαλλόμενα μέρη είναι το κράτος ή ΝΠΔΔ, επιδιώκεται δημόσιος σκοπός και εξασφαλίζεται στο κράτος ή στο ΝΠΔΔ υπερέχουσα θέση έναντι του αντισυμβαλλόμενου μέρους κατά παρέκκλιση από το κοινό συμβατικό δίκαιο, τότε πρόκειται για διοικητική σύμβαση, η οποία και αποτελεί την κεντρική έννοια της όλης ενότητας.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση της μελέτης του κεφαλαίου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν εξετάσει τη συμβατική δραστηριότητα της δημόσιας διοίκησης, με έμφαση στη διοικητική σύμβαση την οποία θα έχουν προσεγγίσει μέσα από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, εστιάζοντας ιδίως στα κριτήρια που οδηγούν στον χαρακτηρισμό μιας σύμβασης ως διοικητικής, καθώς και στη διαδικασία σύναψης της διοικητικής σύμβασης.

Λέξεις – κλειδιά

Διοικητική σύμβαση, δικαιοδοσία, αποσπαστή πράξη, ιδιότητα συμβαλλομένου, δημόσιος σκοπός, εξαιρετικές εξουσίες, σωρευτική συνδρομή, διαδικασία σύναψης, δημοπρασία

Κεφάλαιο πέμπτο: Τα διοικητικά όργανα (σελ. 259 – 268)

Σκοπός του κεφαλαίου

Σκοπός του πέμπτου κεφαλαίου είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να προσεγγίσουν την έννοια των διοικητικών οργάνων ως των οργάνων εκείνων της έννομης τάξης που ασκούν μεν δημόσια εξουσία, δεν ανήκουν όμως στη νομοθετική ή δικαστική εξουσία. Ειδική μνεία, άλλωστε, γίνεται στο κεφάλαιο αυτό για τις ρυθμίσεις του ν. 2690/1999 που ορίζουν τη συγκρότηση, τη σύνθεση και λειτουργία των συλλογικών διοικητικών οργάνων, καθώς και για τη νόμιμη υπόσταση των διοικητικών οργάνων.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση της μελέτης του κεφαλαίου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν κατανοήσει την έννοια, τις διακρίσεις και τη νομική υπόσταση των διοικητικών οργάνων, με ιδιαίτερη έμφαση στο τι ισχύει ως προς τα συλλογικά διοικητικά όργανα.

Λέξεις – κλειδιά

Διοικητικό όργανο, συλλογικό διοικητικό όργανο, νομική υπόσταση, de facto διοικητικό όργανο

Κεφάλαιο έκτο: I. Η αρμοδιότητα των διοικητικών οργάνων, II. Η οργάνωση της δημόσιας διοίκησης (σελ. 269 – 290)

Σκοπός του κεφαλαίου

Σκοπός του έκτου κεφαλαίου είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να γνωρίσουν αφενός την πολύ σημαντική για το διοικητικό δίκαιο έννοια της αρμοδιότητας που αναφέρεται στην εξουσία του διοικητικού οργάνου και αφετέρου την οργάνωση του κράτους και των ΝΠΔΔ που μπορεί διαμορφώνεται είτε κατά το συγκεντρωτικό είτε κατά το αποκεντρωτικό σύστημα. Στο ίδιο κεφάλαιο θα εξεταστούν και οι διοικητικές προσφυγές, οι απλές, οι ειδικές και οι ενδικοφανείς.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση της μελέτης του κεφαλαίου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν κατανοήσει την έννοια της αρμοδιότητας των διοικητικών οργάνων, τη μεταβίβαση αυτής και τις διακρίσεις της σε καθ' ύλην, κατά χρόνον, κατά τόπον, αποφασιστική, γνωμοδοτική και κατευθυντήρια αρμοδιότητα. Περαιτέρω, η καθ' ύλην αρμοδιότητα των διοικητικών οργάνων διακρίνεται σε δέσμια αρμοδιότητα και διακριτική ευχέρεια. Επίσης, θα έχουν εξοικειωθεί με την έννοια των διοικητικών προσφυγών, των έγγραφων δηλ. αναφορών που απευθύνει ο ιδιώτης στις διοικητικές αρχές και με τις οποίες αιτείται την ανάκληση ή την ακύρωση ή την τροποποίηση μιας διοικητικής πράξης.

Λέξεις – κλειδιά

Αρμοδιότητα, μεταβίβαση, διακριτική ευχέρεια, συγκεντρωτικό-αποκεντρωτικό σύστημα, αυτοτέλεια, αυτοδιοίκηση, ιεραρχικός έλεγχος, διοικητικές προσφυγές

Κεφάλαιο έβδομο: III. Τοπική αυτοδιοίκηση, IV. Δεύτερος βαθμός αυτοδιοίκησης - Περιφέρειες (σελ. 312 – 339)

Σκοπός του κεφαλαίου

Σκοπός των ως άνω ενοτήτων του έβδομου κεφαλαίου είναι να παρουσιάσουν πολύπλευρα και αναλυτικά τον νευραλγικό τομέα της τοπικής αυτοδιοίκησης τόσο σε επίπεδο Δήμων όσο και σε επίπεδο Περιφερειών.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση της μελέτης των ενοτήτων του εν λόγω κεφαλαίου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν εξετάσει την έννοια της τοπικής υπόθεσης και αυτής της τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως κατοχυρώνεται συνταγματικά, τις αρμοδιότητες των Δήμων και Περιφερειών, τις δημοτικές αρχές και όλα τα περιφερειακά όργανα, τα οικονομικά των ΟΤΑ (έσοδα, δαπάνες, προϋπολογισμός, παρατηρητήριο οικονομικής αυτοτέλειας), καθώς και τη διοικητική εποπτεία επί αυτών.

Λέξεις – κλειδιά

Τοπική αυτοδιοίκηση, τοπική υπόθεση, Δήμοι, Περιφέρειες, όργανα, αρμοδιότητες, έσοδα, δαπάνες, προϋπολογισμός, παρατηρητήριο οικονομικής αυτοτέλειας, διοικητική εποπτεία, πειθαρχική εξουσία

ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ
«Επιτομή Διοικητικού Δικονομικού Δικαίου»
του Απ. Γέροντα, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2014

Κεφάλαιο πρώτο: I. Ο έλεγχος της διοίκησης, II. Η επίδραση του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου (σελ. 1 – 12)

Κεφάλαιο δεύτερο: II. Έννοια και διακρίσεις των διοικητικών διαφορών, III. Οι θεμελιώδεις κανόνες της διοικητικής δικονομίας (σελ. 26 – 37)

Σκοπός του κεφαλαίου

Σκοπός των εν λόγω ενοτήτων του βιβλίου είναι να εισάγουν τους φοιτητές και τις φοιτήτριες σε βασικές έννοιες του διοικητικού δικονομικού δικαίου, όπως είναι ο σκοπός και τα είδη του ελέγχου της διοίκησης, το δικαίωμα δικαστικής προστασίας, η επίδραση του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου σε ό,τι αφορά την παροχή έννομης προστασίας, η έννοια των διοικητικών διαφορών και οι διάκρισή τους σε ακυρωτικές και διαφορές ουσίας, καθώς και οι θεμελιώδεις αρχές που διέπουν τη διοικητική δικονομία.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση της μελέτης των ενοτήτων αυτών οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν εξοικειωθεί σημαντικά με τον διοικητικό αυτοέλεγχο, τον κοινοβουλευτικό και δικαστικό έλεγχο των πράξεων της διοίκησης, το δικαίωμα παροχής έγκαιρης, πλήρους και αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας ή προσωρινής δικαστικής προστασίας, καθώς και τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Επίσης, θα έχουν προσεγγίσει την έννοια της διοικητικής διαφοράς, η οποία εκδίδεται κατ' ενάσκηση δημοσίας εξουσίας και αποβλέπει αμέσως στην επίτευξη δημοσίου σκοπού, αλλά και τις γενικές δικονομικές αρχές της διοικητικής δίκης, οι οποίες ρυθμίζουν τη διαδικασία ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων και η παράβασή τους συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου της όλης διαδικασίας και συνεπάγεται την αναίρεση της δικαστικής απόφασης.

Λέξεις – κλειδιά

Έλεγχος της διοίκησης, δικαστική προστασία, διοικητική διαφορά, δικονομικές αρχές

Κεφάλαιο δεύτερο: I. Η διοικητική δικαιοσύνη, IV. Το Συμβούλιο της Επικρατείας, V. Τα ένδικα βοηθήματα ενώπιον του ΣΤΕ (σελ. 13 – 26 & 37 – 97)
Κεφάλαιο δέκατο έκτο: I. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, II. Το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο (σελ. 327 – 368)

Σκοπός του κεφαλαίου

Σκοπός των εν λόγω ενοτήτων του βιβλίου είναι να γνωρίσουν το ισχύον σύστημα της διοικητικής δικαιοσύνης και, ιδίως, τις διακρίσεις των δικαστηρίων, την έννοια της (λειτουργικής και προσωπικής) ανεξαρτησίας αυτών, αλλά και τον έλεγχο της συνταγματικότητας των νόμων ή τον έλεγχο συμβατότητας των εθνικών ρυθμίσεων με το κοινοτικό δίκαιο. Στο ίδιο πλαίσιο, εξετάζονται ειδικά το Συμβούλιο της Επικρατείας και τα ένδικα που ασκούνται ενώπιόν του, το Ελεγκτικό Συνέδριο και το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση της μελέτης των ενοτήτων αυτών οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν προσδιορίσει την έννοια της διοικητικής δικαιοσύνης, η οποία αναφέρεται στο δικαιοδοτικό σύστημα και επιδιώκει με βάση συγκεκριμένους κανόνες δικαίου την παροχή αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας. Επίσης, θα έχουν εξοικειωθεί με την οργάνωση, τις αρμοδιότητες του Συμβουλίου της Επικρατείας και την αίτηση ακύρωσης που ασκείται ενώπιον αυτού, καθώς και με τις αρμοδιότητες και τη διαδικασία ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου.

Λέξεις – κλειδιά

Διοικητική δικαιοσύνη, δικαστήρια, έλεγχος συνταγματικότητας των νόμων, αναδρομικότητα νόμου, Συμβούλιο της Επικρατείας, Ελεγκτικό Συνέδριο, Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο